

Av. Būşra Nur ÇOTUK

**ÇALIŞMA ŞARTLARINDA
ESASLI DEĐIŐIKLİK VE
DEĐIŐIKLİĐİN
HUKUKİ SONUÇLARI**

Platon Plus Yayıncılık A.Ş. Yayınları : 111

Hukuk Dizisi : 88

1.Baskı – Ekim 2021 - İstanbul

5846 sayılı Kanun uyarınca bu kitabın birinci basısının dijital iletişim, CD'ye kayıt, elektronik kitap olarak yayımı ve mevcut veya ileride geliştirilebilecek her türlü araçla çoğaltılması ve yayılması hakları da dâhil olmak üzere; 5846 yasa anlamında çoğaltma, yayma ve diğer tüm yayın hakları yalnızca ve münhasıran **Platon Plus Yayıncılık A.Ş.**'ne aittir. Kitabın tamamının veya bir kısmının mevcut veya ileride geliştirilebilecek herhangi bir araç veya teknikle çoğaltılması, yayılması ve herhangi bir şekil veya yöntemle ticaret alanına konu edilmesi kesinlikle yasaktır. Aksine hareketler **Platon Plus Yayıncılık A.Ş.**'nin saklı tutmuş olduğu haklarının ihlali anlamını taşır.

Platon Plus Yayıncılık A.Ş. olabilecek bütün hak ihlallerine karşı kanuni haklarını kullanmaya, fikri hak ve emeği korumaya kararlıdır.

ISBN : 978-625-7603-28-7

Yayınevi : **PLATON PLUS YAYINCILIK A.Ş.**

Adres : Gürsel Mahallesi İlknur Sokak No:8/A
Kağıthane-İstanbul

Tel : 0530 572 6117

Mail : platonhukuk@gmail.com

Baskı-CİLT : Net Kırtasiye Tan. ve Matbaa San. Tic. Ltd. Şti.

Adres: Ömeravni Mah. İnönü Cad. Beytülmalcı Sok.
No: 23/A Beyoğlu/İstanbul

Tel: +90 (212) 249 40 60

Sertifika No: 47334

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	3
ÖZET	5
ABSTRACT	7
İÇİNDEKİLER.....	9
KISALTMALAR.....	13
GİRİŞ.....	15

1. BÖLÜM

ÇALIŞMA ŞARTLARI VE ESASLI DEĞİŞİKLİK KAVRAMI

1.1. Çalışma Şartları Kavramı ve Kapsamı.....	19
1.2. Çalışma Şartlarının Hukuki Temellerini Oluşturan Kaynaklar	23
1.2.1. Anayasa, Kanun, Tüzük ve Yönetmelikler	24
1.2.2. Toplu İş Sözleşmesi	26
1.2.3. İş Sözleşmesi.....	28
1.2.3.1. Genel olarak.....	28
1.2.3.2. Tip iş sözleşmeleri.....	30
1.2.4. İç Yönetmelikler (Personel Yönetmeliği).....	31
1.2.5. İşyeri Uygulamaları	34
1.2.6. İşverenin Yönetim Hakkı.....	37
1.3. Çalışma Şartlarında Değişiklik Kavramı.....	42
1.3.1. Genel Olarak.....	42
1.3.2. Türk İş Hukukunda Çalışma Şartlarında Değişikliğe İlişkin Düzenlemeler	43

1.3.2.1. 1475 sayılı eski iş kanunundaki düzenleme.....	43
1.3.2.2. 4857 sayılı iş kanunundaki düzenleme	44

2. BÖLÜM

ÇALIŞMA ŞARTLARINDA DEĞİŞİKLİĞİN TÜRLERİ

2.1. Çalışma Şartlarında Esaslı Değişiklik.....	47
2.1.1. Esaslı Değişiklik Kavramı	47
2.1.2. Esaslı Değişikliğin Unsurları.....	50
2.1.2.1. Değişikliğin işverenin yönetim hakkı sınırları çerçevesinde olmaması veya değişiklik yapma hakkını saklı tutulmamış olması	50
2.1.2.2. Değişikliğin işçinin tabi olduğu çalışma şartlarını ağırlaştırması.....	54
2.1.3. Esaslı Değişikliğin Türleri.....	59
2.1.3.1. İşçinin nakli veya işyerinin değiştirilmesi	59
2.1.3.2. İş türü değişikliği	65
2.1.3.3. Çalışma sürelerinin değiştirilmesi.....	69
2.1.3.4. Ücret indirimi.....	72
2.1.3.5. Ücretsiz izin uygulaması.....	77
2.2. Çalışma Şartlarında Esaslı Olmayan Değişiklik	78

3. BÖLÜM

ÇALIŞMA ŞARTLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPMA YÖNTEMLERİ

3.1. Değişikliğin İşveren Tarafından Yapılması	81
3.1.1. İşverenin Yönetim Hakkına Dayanarak Değişiklik Yapması.....	81
3.1.2. İşverenin Değişiklik Yapma Hakkını Saklı Tutması: Değişiklik Kayıtları.....	86

3.1.2.1. Değişiklik kayıtlarının geçerliliği.....	88
3.1.2.1.1. Genel olarak	88
3.1.2.1.2. Değişiklik kayıtlarının genel işlem koşulları hükümleri çerçevesinde geçerliliği	92
3.1.2.2. Değişiklik kayıtlarının denetimi ve sınırları.....	95
3.1.2.2.1. İçerik denetimi	95
3.1.2.2.2. Hakkaniyet denetimi	99
3.2. Tarafların Anlaşması Yoluyla Değişiklik Yapılması	103
3.2.1. İş Kanununun 22.Maddesi Çerçevesinde Esaslı Değişiklik Yapılması	103
3.2.1.1. Genel olarak	103
3.2.1.2. İş Kanunu 22. maddenin düzenleme amacı.....	104
3.2.1.3. İş Kanunu 22. maddenin uygulama alanı	105
3.2.2. Değişiklik Sözleşmesi	107
3.2.3. Toplu İş Sözleşmesi ile Değişiklik Yapılması.....	110
3.3. Değişikliğin Taraf İradeleri Dışından Kaynaklanması.....	112

4. BÖLÜM

ÇALIŞMA ŞARTLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASININ HUKUKİ SONUÇLARI

4.1. İşçi Tarafından Değişiklik Teklifinin Kabul Edilmesi.....	115
4.2. İşçi Tarafından Değişiklik Teklifinin Kabul Edilmemesi	117
4.2.1. İşverenin Değişiklik Yapmaktan Vazgeçmesiyle Sözleşmenin Devam Etmesi	117
4.2.2. İşverenin Değişiklik Teklifi Kabul Edilmemesine Rağmen Değişikliği Uygulaması.....	118
4.2.3. İşverenin Sözleşmeyi Feshetmesi.....	123
4.3. Değişiklik Feshi.....	123
4.3.1. Değişiklik Feshinin Unsurları	127

4.3.1.1. Kanunda belirtilen kaynaklardan doğan bir çalışma şartlarında esaslı değişiklik ihtiyacı	128
4.3.1.2. Değişiklik önerisi	130
4.3.1.3. Fesih bildirimini	131
4.3.2. Değişiklik Feshinin Usulü	133
4.3.2.1. İşverence yazılı olarak değişiklik teklifinde bulunulması.....	133
4.3.2.2. Değişiklik önerisinin altı iş günü içinde işçi tarafından kabul edilmemesi	135
4.3.2.2.1. İşçiye kanunen verilmiş altı iş günü düşünme süresi	135
4.3.2.2.2. Değişiklik önerisinin altı iş günü içinde kabul edilmemesi	136
4.3.3. Değişiklik İçin Geçerli Bir Nedenin Bulunması.....	138
4.3.4. Değişiklik Feshinin Sonuçları	142
4.3.4.1. İş güvencesi kapsamında bulunan işçi açısından sonuçları	142
4.3.4.1.1. Fesih karşısında işçinin dava açma hakkı	142
4.3.4.1.2. İspat yükü.....	145
4.3.4.2. İş güvencesi kapsamında olmayan işçi açısından sonuçları.....	149
4.4. Çalışma Şartlarında Esaslı Olmayan Değişiklik Yapılmasının Sonuçları.....	151
4.5. İşlem Temelinin Çökmesi ile Hâkimin Sözleşmeye Müdahalesi: Uyarılama Talebi.....	152
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	157
KAYNAKÇA	165